

(המשך מעמוד 13)

גית מניחה במהירות מטופת והארי קופץ הצידה בבהלה. לא היה חסר הרבה. קבוצת חיילים מתאספת. שמעתם? הארי בלאפונטה. כן, כן. אני אומר לכם. זה שם, שורק עץ. בטח בשביל לשמור על הפי גורה. טיפשה, זה מפתח את שרירי החזה, כדי שיוכל לשריט טוב. סגן נישג אליה. הארי מראה לו איך משתמשים בנשק זה. הקצין זורק — והבומבראנג כמעט ואינו מתרומם. ניכר שהוא סתם רבאי.

חתימות, לחיצות יד, ממשכים. "אתה יודע שמעולם לא הופעתי בפני צבא?" היא מציין. כי הארי אינו אהב צבא וצבאיות. את 18 חודשי שרותו בצי ארצות הברית בילה ביחודה לאקרביה. אבל לגבי צבא ישראל יש לו הרגשה אחרת. "אצלנו, צבא זה נפש, אינטרסים, כיתות, שמירה על פרסטיג' או על מיסחר. כאן, צבא זה חלק מהרצון לחיות, לעבוד. וזה הפגיעה הראשונה בשריון האנטי-מיליטאריסטי שלי."

★ ★ ★

"אני לכוניש'צ'וב!"

לילה יורד. לפני שובל עוברים על פני עורכבשים גדולי. הארי גוזן ה' תוצה. האבק עולה באפלולית, הכבשים נדחקות זו לזו. הארי שורק מנגינה מלאה ליאית וגעועועים. הברון המהולל, אליל ה' המונים שוב חזר להיות נער כוש, במטעי גיאמאיקה. האפילה, השדות החרושים, פעיות העדר, עוררו משהו עתיק בדמו.

כאשר הוא חוזר ומדבר, קולו רגוע הרבה יותר, רציני, חולמני. "אם פעם ימאסו לי חיי, והו המקום שאליו אבוא. אקנה בית ואתיישב בישראל."

אין זה כי אינו אוהב את מילדתו. אבל שם מיבצר הסימטום. מעון העיזים המוב' לים על-ידי אחילים. אבל האיש הפשוט כבר מתחיל לפקח את עיניו. כי בעולם של היום אין מקום לגבולות. אין מקום לגלים. האנושות היא אחת."

אין ספק: משהו כואב לו. כאב הנשמה מור, כשהוא יוצא מפיו של מיליוני. אבל ישנן זעקות בלב, ששום הון אינו יכול להחניקן. ווהיה זעקתו של הארי בלאפונטה, זעקה לצדק, ליושר, לב — לאהבה.

מה, שוכח את ישראל, את ערבות הדרום, מדבר על ארצו, על בני עמו. "ישנם אנשים ישרים, ולא חשוב מניין הם. הנה, למשל, ארל הארץ. רפובליקאי, מושל קליפורניה לשעבר, איזונהאר מינה אותו לבית-המשפט העליון. חשבונו בליבו: רק רעה תצמח לנו מאיש כזה. והנה, מהיום שבו התמנה, נאסי רה ההפרדה בין כושים ולבנים בבתי-הספר, הוכרה זכותה הדמוקרטית של המפלגה הקומוניסטית להתקיים באמריקה, בוטלו ה' הגבלות על דרכונים ותנועה הופשית. ומי צד שני — טום קלארק. הוא מונה על-ידי טרומאן. ושופט ריאקציוני יותר — אין."

שתיקה ארוכה, ושוב: "אין יכולנו לש' לוח את הירג מעל לרוסיה בדיוק ערב ועידת הפיסגה? באיזו זכות? אבל גם כרוש'

ציב לא נהג בסדר. היתה לו הזדמנות להראות לעולם שהוא באמת מ' כן לעשות ויתורים ולהתעלם מפר בוקציה זו. אני מאוכזב ממנו. אגיד לו זאת, כשאראה אותו."

★ ★ ★

הארי ישר לננו סודו

אורות קיבוץ להב. דודיק מקבל את פניו. ביקר קצר בחדרו ובבית ה' לידים. הארי מכיר את עקרונות הקיבוץ. זהו חדר האכל, נא להיכנס. כאן המיטבה השיתופית. מבשלים בשביל כולם יחדיו. הארי: "אבי היה טבח על אינה בריטית." ארוחת-ערב צנועה, ואחר-כך מיטבת עונג שבת. הארי יושב בין החברה. אל תראוני שאני שחחרות: אנו הולכים ברגל הפה היי, דודי ירד לגנו; צאנה הבנות וראוהן; הבה נגילה. עיניו של האורח ניצתות, חיוך עדין מתפשט על פניו. את זה הא מכיר. מוכרחים להיות שמח. הוא כבר שר את זה באלף הופעות. אבל תמיד סולו, כנכוכב. לא בתוך חברה ישראלית שואגת. הוא מגלגל כל הברה על לשונו, כאילו טועם יין ישן ומגלה בו טעם חדש, משכר.

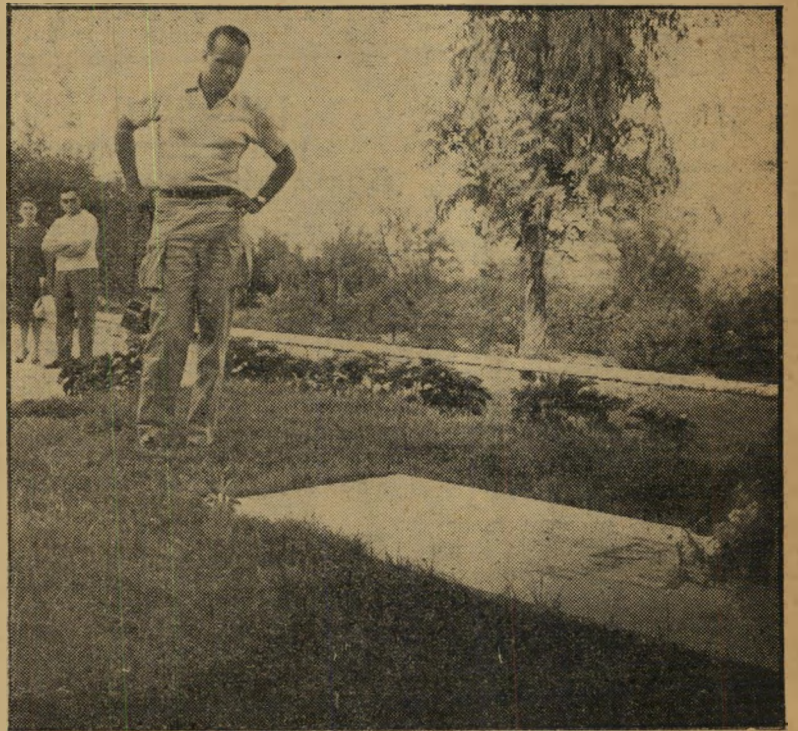
ואז: הארי ישר לננו סודו. הארי לא הת' כונן לזה. איש יחסית-ציבור שלו, מריק, מבט בשעון. מחר יש לו ששישבע שעות של חזרה, ובערב — הצגת-כוכיה. אין זמן, באמת, מוכרחים כבר לזוז. משהו אמר כמה מילות ברכה, ומסיים בהודעה: "הכי' נינו כיבוד קל, אבל עד שהכיבוד יהיה מוכן לגמרי, אצטנו מבקשים מהארי בלא' פונטה ישיר לנו משהו."

"זו חתימה, הארי," צועק אליו אחד מ' מלחיו הישראליים, "רוצים שתשיר בשביל ארוחתך." לבסוף הוא שר.

עיניו עצומות והוא כאילו חי בעולם אחי. הוא פותח את עיניו לקול תשואות רועמות. פניו קורנית מרוב אושר. זאת היא הפרמיירה הישראלית שלו, והקהל מקי' בל אותה בהתלהבות. "נו, איפה הפירות עכשיו?" היא שואל.

פירות ושירה בציבור. נאום נירגש. ר' שוב: הארי ישר לננו סודו. ושוב: מריק מתבונן בשעון. אבל הארי מרגיש ניפלא. לא רק האווירה. היא מרגיש שהוא מקבל משהו כאן, בערב זה. היא שר שני שירים של אסירים כושים — שירים המוציאים מגורו אנקות ומעלים זיעה קרה על מצחו. לבסוף בא השיא: ריקוד ההורה. אפילו מריק שוכח את שמו. גילי עומדת מן הצד, רוקעת ברגלה. לא מזמן היתה רקד' גית לבנה יחידה בלהקת קאתרין דאנהאם. הריה, יהידים ילידי רוסיה, מתנהגים כאילו ניתנה להם מפרעה על חשבון החיים בגור העדן. המעגל סובב, אינו פוסק, עד אבדן הנשימה. "שלום, שלום!"

"אין היה בקיבוץ?" שאלו אותה, למחרת. הוא עצם את עיניו, חיפש את המילה ה' נכונה, ולבסוף אמר: "זה היה ניפלא. נת' נו לי אהבה."

ליד קבר ויצמן בדרכו לקיבוץ, ביקש בלאפונטה להתעכב ליד קברו של חיים ויצמן. שם התייחד כמה דקות, צילם כמה תצלומים של המקום ושל סיסתו של ויצמן המקשטת את הכותל בכניסה לבית הנשיא המנוח.

קומוניסט כרוש'צ'וב

הדור השני אינו אוהב ציונות

תורת לנין מוכרת האימפריאליזם להביא למלחמה. כרוש'צ'וב נראה בעיני כמשתמט בכרכו, ששוב אין לו העזו והלהט הפנימי של סטאלין. ואילו כרוש'צ'וב טוען בגלוי שאגד הכח על לנין, ושיש להתאים את התאוריה למציאות החדשה.

זהו הרקע להחלטתו המפתיעה של כרוש' צוב לבוא לניו-יורק כדי לניצח בעצמו את דרשת ברית-המועצות לפירוק-הנשק. בעיני ני האמריקאים הנרגזים, שאינם זכאים למ' גוע את הופעתו של כל מדינאי שה' א ב' עזרת או"ם המתכנסת בשטחם, נראה הדבר כטכסיס תעמולתי המכחן נגדם, שנועד לבלי' בל את מערכת-הבחירות לנשיאות.

אולם למעשה תהיה הנסיעה הפגנה רבת' נגד סין. יחד עם כרוש'צ'וב יבאו כל ראשי המדינות הקומוניסטיות, הנהנים גם מתמיכת שתי השכונות האדומות של סין: ויאטנאם הצפונית וקוריאה הצפונית. סין, שאינה יכולה לפרוש מן המלחמה, יכולה רק לחרוק שניים — חריקה הנשמעת מסביב לכדור-הארץ.

היסטוריה

הרצח המיותר

שני פשעים מזרידים הכתימי את המאה ה'20 עד כה: אשחין והירושמיא. אשחין החרידה יותר. אך יתכן כי המצב היה צריך להיות הפוך.

כי בעוד הפשע של אשחין בוצע בידי משטר דיקטטורי, בראשות אדם מטורף למחצה ובהשראת אידיאולוגיה יודנית, הרי הפשע של הירושמיא בוצע בידי ממשלה דמוקרטית, שבראשה עמדו אנשים גורמא' ליים ושקטים, כמו הארי טרומן.

מזה 15 שנה יודעים חוגים יודע-ידבר כי הפצצה של הירושמיא היתה מיותרת. לפני הפצצה כבר ידעו האמריקאים כי היפאנים ע' מדום להיכנע. המומחים בהאשניגטון, ש' הצליחו לפענח את הצופן היפאני, ומן רב לפני כן, קלטו את ההראות של ממשלת טוקיו לנציגיה בעולם, שנצטוו לברר את הנאי הכנועה.

כל זה ידוע מזמן. אולם עד כה לא הודו בכך האמריקאים בגלוי. רק החדש נמצא דובר אישור כמעט רשמי. שני עת' נאום אמריקאים, שקיבלו היתר לעצן ב' מיסמכים הסודיים של הממשלה האמריקאית, מצאו הכוחות לכביר לע בדות, הגישו את המסקנות בדו"ח עתונאי שזכה לתפוצה רבה. **שפני נסיון**. אולם גם שני העתונאים האלה לא נתנו תשובה על השאלה המכרעת: מדוע ציחה הנשוא טרומן לרצוח בשניה אחת מאה אלף גברים, נשים וילדים — מבלי שיהיה בכך צורך צבאי?

התשובה הסבירה ביותר: האמריקאים חששו שאם תימשך המלחמה מספר שבועות נוספים, יספיקו הרוסים להעביר את חיילי' הם מאירופה למזרח, ישתתפו בפלישה ל' יפאן, יתפסו חלק ממנה, כפי שתפסו חלק מגומיניה. הכנועה היפאנית המהירה, למחרת הפצצות האטומיות על הירושמיא ונאגאסאקי, מנעה את הדבר. הס בייטס הספיקו רק לכבוש את מאנצ'וריה, במיבצע בוק.

גם מבלי לדעת את העובדות, חשו המוני העולם כי משהו אינו כשורה בפרשת הירושמיא. תחת לרצוח עיר, יכלו האמריקאים להזמין משקיפים ניטראליים לפיצץ אטמי במקום שומם — דבר ש' היה גורם לכנועה מיידית של יפאן. מדוע לא עשו זאת? הסיבה הסבירה ביותר היא אנושית ומחרידה: אחרי שהמ' ציאו נשק חדש, פשטו רצו מנהלי המלחמה לנסות אותו במציאות. ההרוגים, הנכים, המשוחקים, האלמנות והית'מים לא היו אלא שפני-ניסיון.

בעולם

הגוש הקומוניסטי

הענקים האדומים

החלום המתוק ביותר המרחף לעיני ה' מדינאים במערב, הוא חלום הפירוד הפנימי במחנה הקומוניסטי. כאשר קורים דברים מערב בקובה או בקונגו, יכולים ראשי ה' מערב לנחם את עצמם תמיד בתיקוה, כי בבוא היום יקומו שני הענקים האדומים — רוסיה וסין — ויתפסו איש בגרון רעהו. בשבועות האחרונים היה נדמה כאילו ה' חלום שוב אינו רחוק כל כך מן המציאות. סוכנים סובייטיים גורשו או הוצאו בהמו' ניהם מסין. הפולמים ההדדי החרף, תרג מתחום הישיבות הס'דית, הגיע למאמרים רשמיים בביטאונים מוסקבה ופקינג.

דור דקא "ציונות". משך דור שלם היתה ברית-המועצות כפופה למיצוה: לר' עוב כדי לבנות. הארץ היתה עניה מכדי שתוכל לספק לתושביה מכוונות כבודות ומ' קררים שמללים. לנין, ואחריו סטאלין, דאגו לכך שהעם יתחר על המקרים. דאגה זו התבטאה בדיקטטורה קיצונית, בטרור פנימי, בתעמולה טוטאלית ובשיתופיות הכפ'ה של החקלאות. על מיתוב זה הוקרבו מיליוני איכרים אמידים ומפרי-עול, שהועמדו אל הקיר, גורו במרתפה-הבולשת או ניספו במחנות עבודת-הכפייה.

היה זה מחיר אכזרי, אך תמורתו הוש' גה. ברית-המועצות הפכה לענק תעשייתי ומדעני, מדינה של ספוטניקים, טילים ומט'ר סיפא. התוצאה: הדור השני שוב לא היה מוכן לסבל. הוא חיך בעליונות למשמע הסיסמות הישנות של האבות, כמו שבני דגניה מחיכים למשמע הסיסמות המקוריות של הציונות הסוציאליסטית. כמו בני דגניה, ה' רצה בנוחיות רבה יותר, בביטחון יחסי, במידה של חופש אישי. הוא היה מוכן לתת הרבה למדינה — אך רק במסגרת הקאריירה האישית.

דור נגד דור. האיש שעלה לשלטון על גלי שאיכה זו הוא ניקיטה כרוש'צ'וב. נציגו האפיני של הדור הסובייטי השני. כדי להגשים את השאיפה, היה זקוק לשלום. להקטנה קיצונית של הצבא, לליבראליזציה פנימית, לנינוי הנגעים של תקופת סטאלין. לפי התיאוריה המארכסיסטית, ההחיה יר' צרת את הת דעה, ואכן, התנאים הכלכליים החדשים יצרו אידיאולוגיה חדשה: דוקיום בשלום. עיקרה: הגוש הקומוניסטי עומד לזכות במאבק העולמי בדרכי שלום והת' חרות, הקאפיטליזם ייעלם ללא מלחמה.

א'לם דווקא תיאוריה זו, שהיא סמ'מרפא להמוני ברית-המועצות, היא רעל בעיני מנהיגי סין. כי מדינתו של מאו נמצאת כיום בשלב בו היתה נתונה מדינת לנין לפני דור: היא צריכה לרעוב כדי ליצור. היא לא ת כל להתגבר על התפקידים הכל' כלים לאדירים. העומדים לפניה, ללא מת' פנימי גבוה, קנא ת קיצונית, משמעת אכז' רית ודיקטטורה. את כל אלה אי-אפשר לקיים לא רק ימם ללא אחיזה מלחמתית. ברית-המועצות זקוקה לתחושה של שלום. סין זקוקה לתחושה של מלחמה.

רוסי בניו-יורק. על כן אין זה מאבק בין שני אשים, אפילו לא מאבק על ההג' מוניה בגוש הקומוניסטי. סין יודעת כי יעבור לפחת דור עד שת כל להתחרות בברית-המועצות. אין היא רוצה לתפוס את מקום מ'סקבה. היא רוצה להכריח את מוס' קבה ללכת בדור שמוא יתחלה לה.

כאשר מטיף כרוש'צ'וב לפירוק החימוש, משמיעה פקינג צחוק מר, מזכירה שלפי